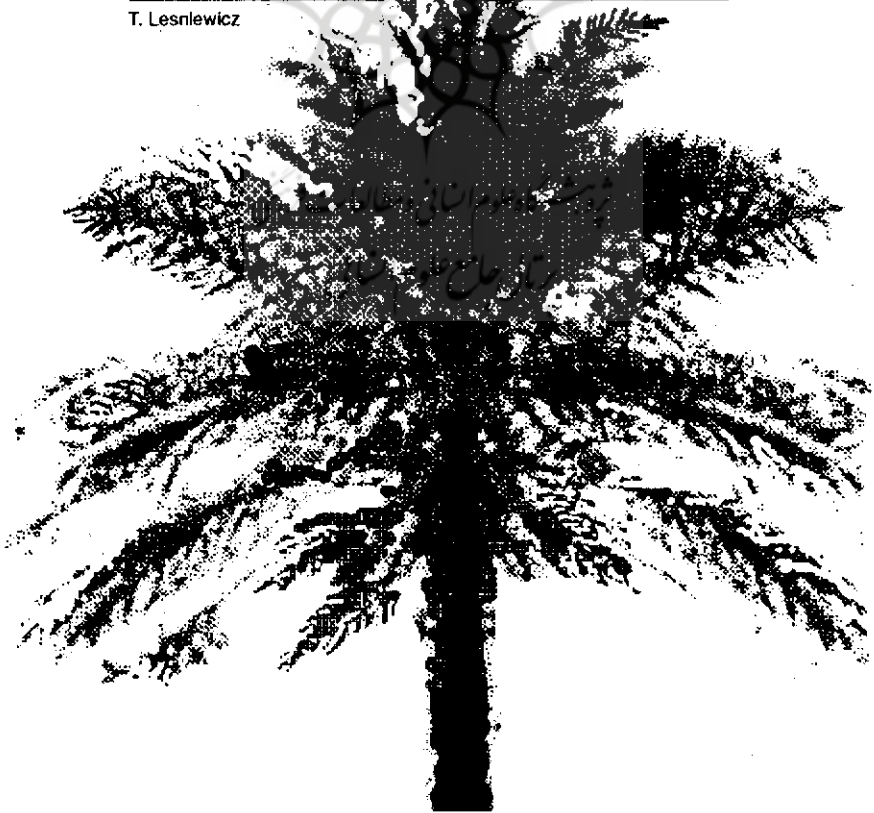

T. Lesniewicz

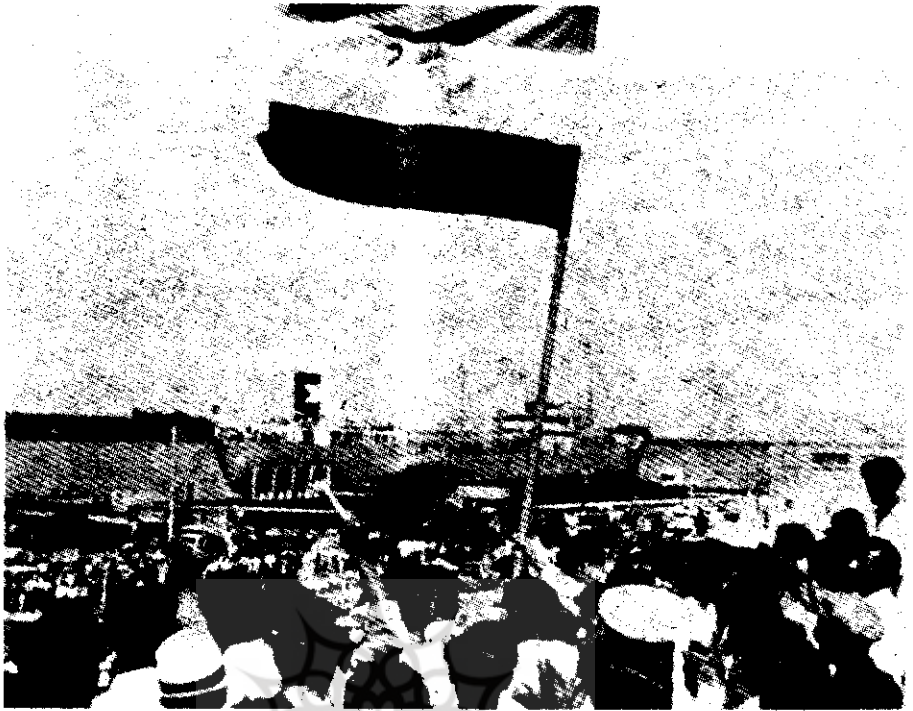
مخلوعہ : روزنامہ غرور و افتخار بہ روایت تصویر

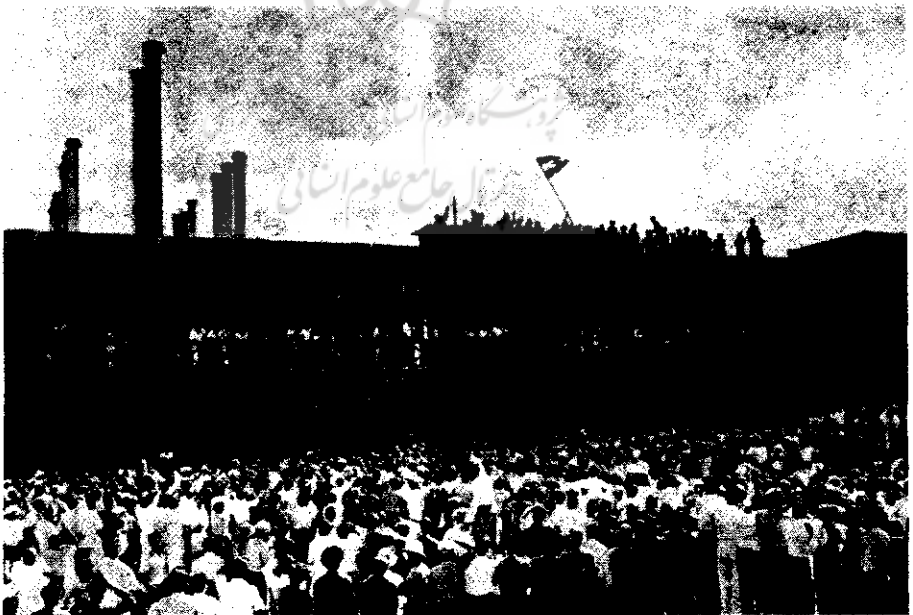
محور اصلی ملی شدن صنعت نفت، نهضتی که از سال‌های آخر دهه ۱۳۲۰ به رهبری شخصیت‌هایی چون دکتر محمد مصدق، آیت الله کاشانی، دکتر مظفر بقایی، حسین مکی... و پشتیبانی بی‌دریغ مردم ایران آغاز شد، پایان نهادن به حضور و مداخلات انگلیسی‌ها بود در صحنه تحولات سیاسی ایران؛ اقدامی که با تصویب قانون ملی شدن صنعت نفت ۲۹ اسفند ۱۳۲۹ آغاز شد و با خلع ید از شرکت نفت در پاییز سال بعد - ۱۳۳۰ - به نقطه اوج خود رسید.

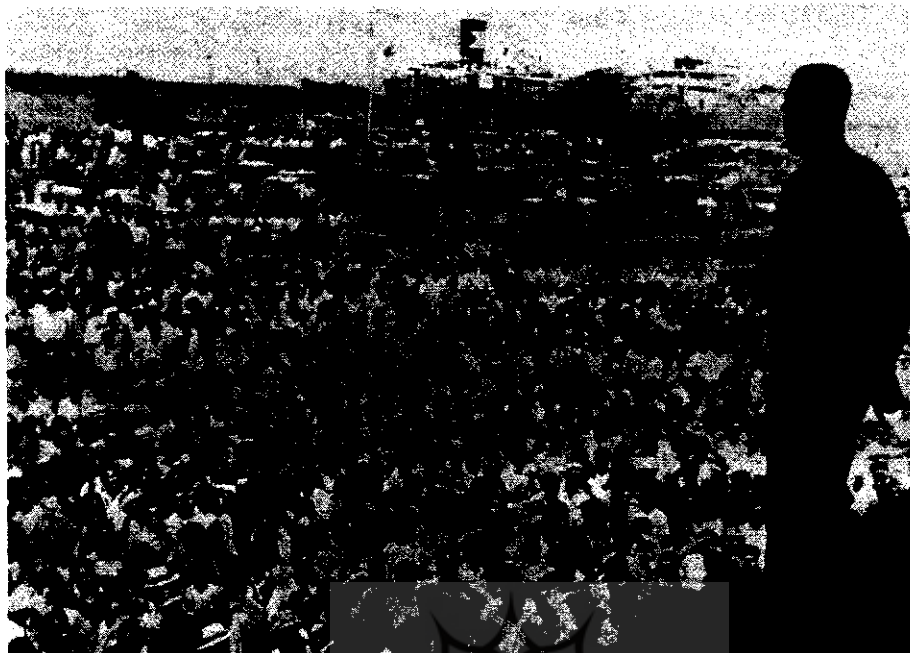
آنچه می‌آید شرح مختصری است بر مراحل مختلف خلع ید به نقل از تاریخ ملی شدن صنعت نفت ایران به قلم فواد روحانی (تهران، ۱۳۵۲، صص ۱۸-۲۱۷) و تصاویری چند در یاد بود این واقعه بزرگ تاریخی.

... در روزهای آخر شهریور [۱۳۳۰] امید دکتر مصدق به ... تجدید مذاکره با انگلستان قطع شد و علی‌هذا دولت تصمیم به اخراج کارمندان انگلیسی که در جنوب باقی مانده بودند اتخاذ نمود. روز اول مهرماه دولت به هیئت مدیره موقت (شرکت نفت) دستور داد به فرد فرد کارمندان انگلیسی اطلاع دهند که چون حاضر به قبول خدمت در شرکت ملی نشده‌اند و حضور آن‌ها در خوزستان برای شرکت ملی منشاء اثر نیست باید در ظرف یک هفته از چهارم مهر ایران را ترک کنند. دو روز بعد سفیر انگلیس به این تصمیم رسماً اعتراض نمود. به طوری که خبرگذاری‌های خارجی اطلاع دادند دولت انگلستان درصدد برآمده بود که برای جلوگیری از اخراج کارمندان انگلیسی نیروی نظامی در آبادان پیاده کند ولی رئیس جمهور آمریکا دولت، مزبور را از این اقدام منصرف کرد. روز چهارم مهر دولت قوای امدادی از نقاط مختلف به آبادان فرستاد و پالایشگاه تحت حفاظت نظامی قرار گرفت. در تاریخ ۱۰ مهر ماه کارمندان انگلیسی که باقی مانده بودند و تعدادشان ۳۵۰ نفر بود ایران را ترک گفتند. فقط چند نفر مانده بودند که آن‌ها هم روز بعد یعنی یازدهم مهر حرکت کردند. در آن روز هیئت نظارت و هیئت مدیره موقت از آبادان تلگراف تبریکی به دکتر مصدق مخابره و اظهار کردند که بر اثر فعالیت و فداکاری و تدابیر نخست‌وزیر آخرین افراد انگلیسی پس از شش ماه و دوازده روز و پنج ساعت و شش دقیقه [از تاریخ ملی شدن صنعت نفت] خاک ایران را ترک کردند. روز سیزدهم مهر هم دکتر مصدق ضمن نطقی در مجلس سنا گفت: "آخرین کاروان کارمندان کمپانی سابق نفت جنوب، خاک مقدس وطن ما را که پنجاه سال جولانگه مطامع اقتصادی و اغراض سیاسی آنان بود ترک گفتند."

پرچم ایران بر فراز پالایشگاه آبادان و بخش‌های اداری شرکت به اهتزاز درمی‌آید

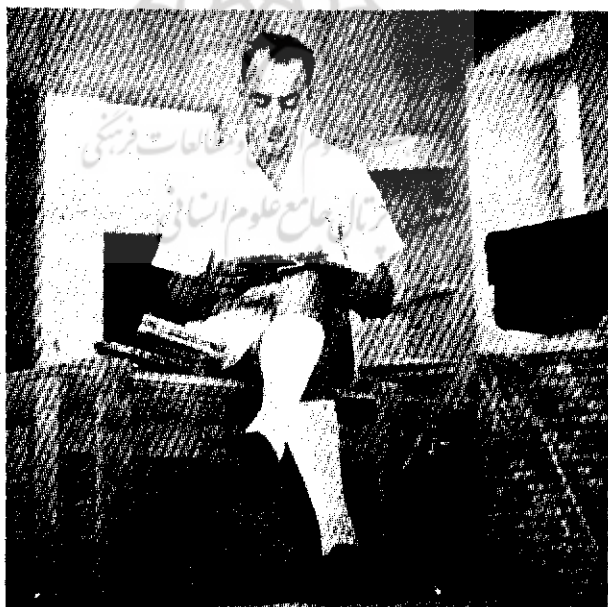
حسین مکی در آبادان

بازدید از تأسیسات شرکت نفت

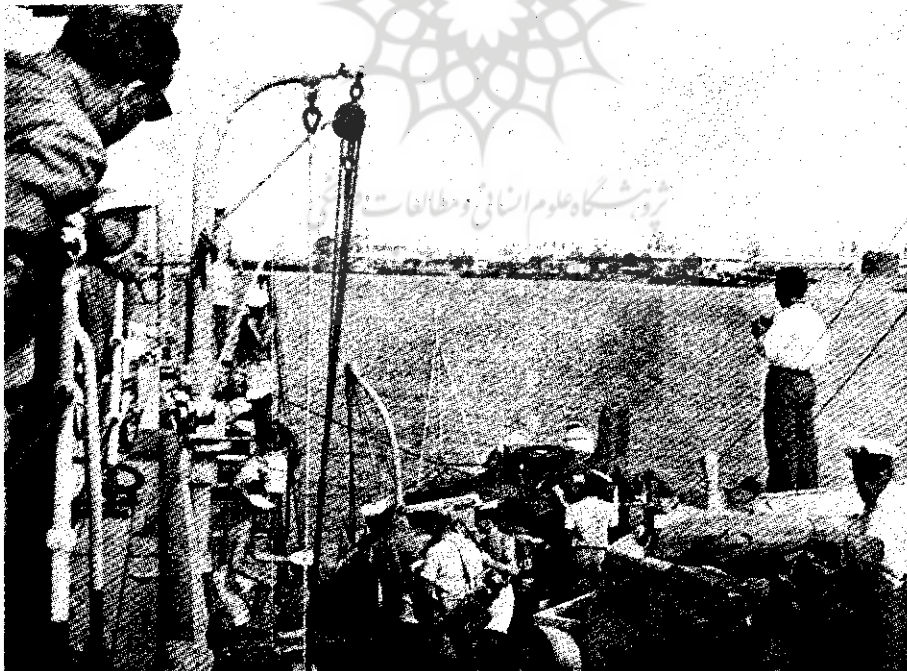
کارمندان انگلیسی شرکت نفت در انتظار آخرین خبرهای BBC

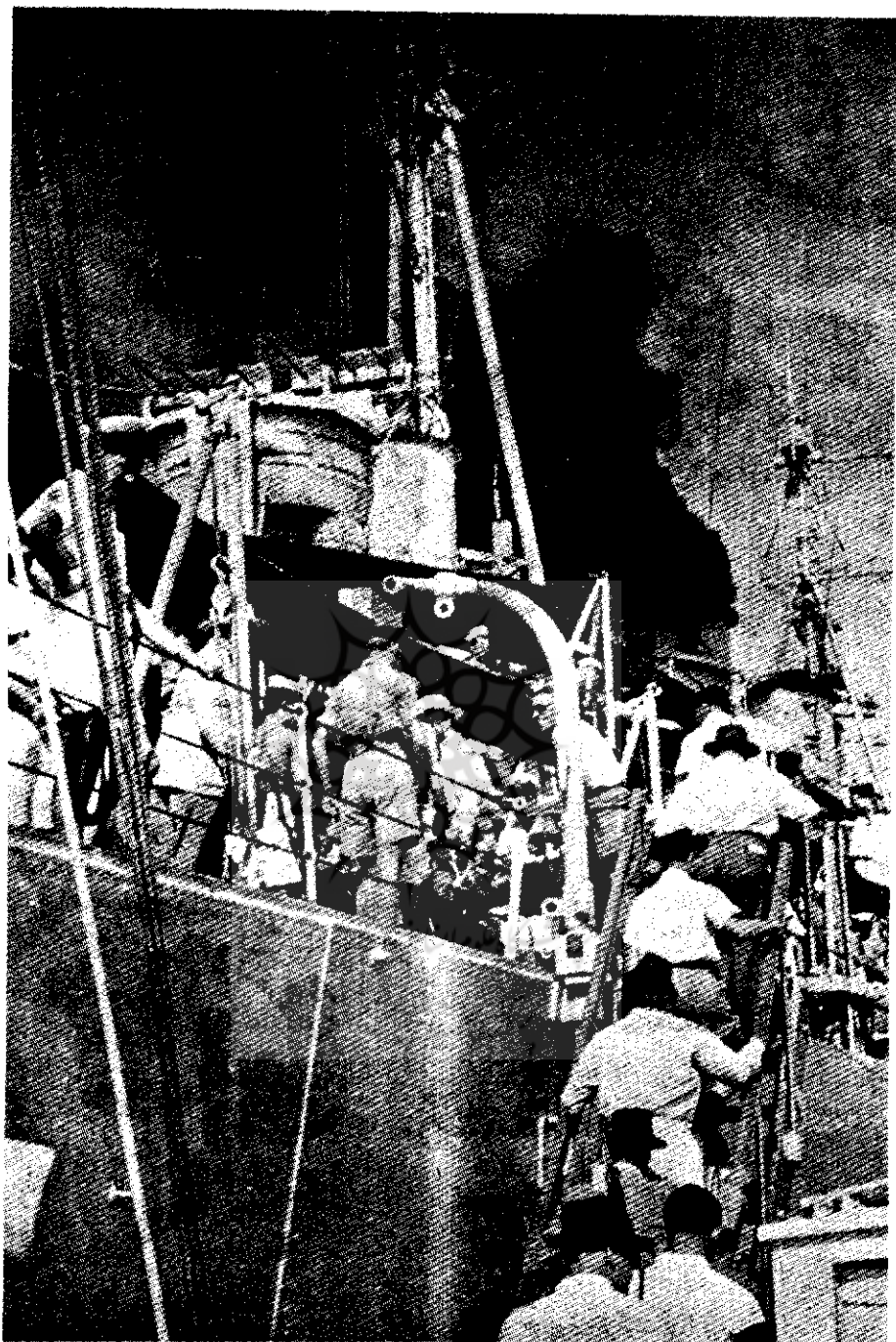
آخرین اخبار روزنامه‌ها

کارمندان انگلیسی شرکت نفت در انتظار ترخیص از گمرک

ناو مورسیوش بریتانیا در حال بارگیری کارکنان شرکت نفت

ناو مورسیوش همراه با کارمندان انگلیسی شرکت نفت آب‌های ایران را ترک می‌گوید

